

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број:14 0 У 002889 16 УВП
Бањалука, 28.11.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, председника вијећа, Душка Бојовића и Страхиње Ђурковића, чланова вијећа, уз судјеловање Здравке Чучак као записничара, у управном спору по тужби Д. К. из З., М. К. из Х.П. и Н. К. из Б., сви заступани по пуномоћнику Н.Ш. адвокату из С. (у даљем тексту: тужиоци), против рјешења број ... од 2.9.2015. године Управе... (у даљем тексту: тужена), у предмету излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима, одлучујући о захтјеву тужилаца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 002889 15 У од 17.2.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 28.11.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 002889 15 У од 17.2.2016. године се преиначава тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Тужена се обавезује да тужиоцима надокнади трошкове поступка на име састава тужбе по пуномоћнику адвокату у износу од 750,00 КМ, као и састава захтјева за ванредно преиспитивање пресуде у износу од 1.125,00 КМ, укупно 1.875,00 КМ, у року од 30 дана од пријема ове пресуде под пријетљом принудног извршења, док се у преосталом дијелу у износу од 318,75 КМ тај захтјев одбија као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против уводно означеног акта тужене, којим је одбачена као недопуштена жалба тужилаца изјављена против рјешења Комисије за излагање на јавни увид података о непокретносима и утврђивања права на непокретностима Подручне јединице тужене у Х.П. (у даљем тексту: Комисија) број ... од 1.7.2015. године. Тим рјешењем Комисије је, у тачки 1. диспозитива, утврђен садржај непокретности у привременом листу непокретности (ПЛН) број ... катастарске општине (к.о.) К., које се састоје од: а) земљишта које представља 8 катастарских парцела, означених бројем 185 (7 парцела) и бројем 186 (1 парцела), све назива „Топлине“, које се односе на стамбени објекат, шталу, остале објекте, ливаду, двориште и шуму, према површинама наведеним за те парцеле; б) 5 објеката изграђених на парцели број 185, по намјени стамбени објекат, штала и три остала објекта, према назначеној површини, па у тачки 2. диспозитива утврђено, на земљишту право заједничке својине у корист С. (С.1.) К., из В., Н. (С.1.) К. из В., М. 1.(Г.) К., из Х.П. и Републике Српске, а на објектима право заједничке својине у корист именованих физичких лица, те у тачки 3. диспозитива констатује да на наведеним непокретностима има ограничења везаних за њихово располагање, што се односи на упис забиљежбе да је покренут управни поступак за

рјешавање спорних имовинско - правних односа на узурпираном земљишту и забиљежбе забране отуђења и оптерећења непокретности до окончања поступка, а у тачки 4. диспозитива да ће се у катастар непокретности к.о. К. извршити упис података о непокретностима и носиоцима права на непокретностима према тачкама 1. до 3. диспозитива рјешења, па у тачки 5. диспозитива да је ПЛН број ... к.о. К. саставни дио тог рјешења.

Одбијање тужбе је суд образложио тиме да је правилно оспореним актом одбачена као недопуштена жалба тужилаца на рјешење Комисије, јер жалба није у складу са чланом 87. тачка 2. Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник РС“ број 6/12, у даљем тексту: Закон) и чланом 59. став 2. Правилника о начину оснивања и одржавања катастра непокретности Републике Српске („Службени гласник РС“ број 62/12, у даљем тексту: Правилник), којима је прописано да се рјешење може побијати жалбом само у погледу утврђених података премјера и катастарског класирања земљишта, а код чињенице да тужиоци нису странке у поступку с обзиром да је идентификација предметних непокретности презентована на усменим расправама странкама које имају активну страначку легитимацију, те да није од утицаја приговор тужилаца да су поднијели приједлог за понављање поступка о којем није одлучено и да се тај жалбени навод у оспореном акту уопште не помиње, па да су доставили првостепеном органу одлуку Среског суда у Власеници о наслеђству којим су спорне непокретности наслиједили од покојног Ј.К., који жалбени навод није цијењен, а имајући у виду да се рјешење Комисије може побијати жалбом само у погледу утврђених података премјера и катастарског класирања земљишта.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужиоци оспоравају њену законитост, због повреде материјалног закона и повреде прописа о поступку од утицаја на рјешење ствари. Истичу да је рјешење Комисије донесено у поновном поступку, на основу упута тужене као другостепеног органа датих у рјешењу број ... од 16.1.2015. године којим је поништен закључак Комисије од 14.11.2014. године којим је била одбачена њихова жалба због „ћутања управе“ у ситуацији када претходно није уопште одлучено о њиховом захтјеву за понављање поступка, што има карактер претходног питања од којег зависи доношење одлуке у овој управној ствари, који жалбени навод тужена у оспореном акту уопште није цијенила, чиме је повриједила одредбу члана 230. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), што није учинио ни суд у побијаној пресуди. Додају да је Комисија утврдила да они немају активну легитимацију, не образложивши на основу чега је то утврдила ако су већ раније у том поступку активно учествовали по позиву Комисије, у вези са чим је суд закључио да је тужена правилно поступила с обзиром да је идентификација предметних непокретности презентована на усменим расправама странкама које имају активну страначку легитимацију, не дајући разлоге за то, а за шта основ такође не може бити ни што није презентована идентификација предметних непокретности на усменим расправама. Сматрају да оспорени акт и побијана пресуда не садрже образложење, чиме је повријеђен члан 197. став 2. ЗОУП-а, иако је тужена у оспореном акту навела да је у спис достављено рјешење Комисије за арондацију ВПД-а Х.П. број ... од 10.6.1959. године у којем стоји да су се кћерке покојног М.2.К., као и браћа кћерки, М.3., Љ. и С.3. К., одрекли својих дјелова у корист брата Г.К., али које рјешење њима (тужиоцима) није достављено као доказ да би га евентуално могли оспоравати, чиме је повријеђено начело расправности, које рјешење се односи на М.2.К., што ни тужена а ни суд не образлажу. Даље наводе да није јасно да ако је члан Комисије геодетске струке утврдио које парцеле

новог премјера уписане у ПЛН број ...к.о. К. одговарају парцелама старог премјера, зашто та идентификација није достављена и њима, јер се поставља питање како и на основу чега они могу знати зашто су наједном изгубили право да учествују у поступку, у којем су већ учествовали. Како се ради о налазу и мишљењу вјештака геодетске струке, тај налаз и мишљење им је требао бити достављен, у складу са чланом 177. став 3. ЗОУП-а, јер је тужена у свом ранијем рјешењу од 16.1.2015. године дала упуту првостепеном органу који је раније позивао све супосједника а тако и њих, да је приликом излагања на спорним парцелама извршена идентификација непокретности и да се у спису налазе двије идентификације, прва од 1.4.2014. и друга од 8.4.2014. године, које се разликују, а да другу идентификацију првостепени орган није узео у обзир јер по њој није позивао сувласнике из з.к. улошка број 54 и 5, па да нигдје није наведено која од тих идентификација је правно релевантна, након чега је Комисија поново урадила трећу идентификацију, не образлажући шта је са претходне двије и да ли се та трећа идентификација разликује од прве двије, чиме су учињене бројне повреде ЗОУП-а, који жалбени наводи уопште нису цијењени, чиме је повријеђен члан 230. став 2. ЗОУП-а. Сходно томе закључују да се у конкретном случају управо ради о идентификацији, премјеру и класирању земљишта, што је сврха идентификације, које наводе нижестепени суд не помиње. Како су у току поступка доставили Комисији, Одлуку Среског суда у Власеници о насљедству број О-536/47, којом су спорне непокретности насљедили од покојног Ј.К., сматрају да је Комисија своје рјешење морала засновати на одредбама члана 77. став 2. тачка в) Закона, који прописује да је Комисија обавезна да користи одлуке судова које нису спроведене у земљишним књигама, па како ни тај жалбени навод није цијењен, исто је повријеђен члан 230. став 2. ЗОУП-а. Будући да је спорно процесно питање ко може бити странка у поступку, као и да ли би подаци идентификације и премјера непокретности били другачији да је њима омогућено да учествују у поступку, те да се као доказ изведе одлука Среског суда у Власеници о насљедству, чиме је првостепени орган занемарио ранију упуту тужене да у поступку позове и остале сувласнике из земљишно књижних уложака, на тај начин лишивши њих страначке способности, предлажу да се побиијана пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање. Поред тога потражују трошкове састава предметног захтјева, по пуномоћнику адвокату у износу од 900,00 КМ, са паушалном наградом у износу од 225,00 КМ и ПДВ-ом од 17% у износу од 191,25 КМ, укупно 1.316,25 КМ.

Тужена је доставила све списе предмета а није дала одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, побиијану пресуду, оспорени акт и цјелокупне списе предметне управне ствари, по одредбама члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изречи ове пресуде из сљедећих разлога:

Из стања списка произилази да је у поступку који је претходио доношењу оспореног акта, Комисија донијела рјешење број .... од 23.5.2014 године којим је утврдила садржај непокретности у ПЛН број ... к.о. К., тако да се састоје од земљишта и објеката поближе описаних у диспозитиву тог рјешења, на којима је утврђено право сусвојине у корист С. и Н. К. (оба од оца С.1.) из Х. П., а у тачки 3. диспозитива рјешења констатовано да на тим непокретностима има ограничења везаних за располагање, које се односе на забиљежбу спора тражиоца, Д.К. (тужиоца из овог управног спора) и К. Ч., која забиљежба је уписана у В листу ПЛН-а. У образложењу рјешења је наведено да су Д. К. и К. Ч., као странке са мање вјероватним правом, упућени да код надлежног суда покрену спор у року од 30 дана и да у даљем року од 8 дана поднесу доказ о покретању

спора, а ако не поднесу доказ о томе бришу се те забиљежбе, у складу са чланом 51. став 2. Правилника. Комисија је потом донијела Допунско рјешење број ... од 25.9.2014 године, којим се бришу наведена ограничења која се односе на забиљежбу спора, са образложењем да именоване странке нису поднијеле доказ да су код надлежног суда покренуле спор.

Такође из списка предмета произилази да су тужиоци, поднијели туженој жалбу због „ћутања управе“ односно недоношења рјешења по њиховом захтјеву од 25.7.2014. године за прекид поступка до окончања претходног питања, које се односи на захтјев њиховог оца М.4.К. за понављање поступка окончаног рјешењем број ... од 10.02.1977. године везано за предметне непокретности, која жалба је одбачена као недопуштена закључком Комисије број ... од 14.11.2014. године, али је тај закључак усвајањем жалбе тужилаца поништен рјешењем тужене број ... од 16.1.2015. године и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање, са образложењем да се у списима предмета налазе двије различите идентификације непокретности, а да је првостепени орган позивао уписане супосједнике из посједовних листова и уписане сувласнике из земљишно књижних уложака који одговарају идентификацији од 1.4.2014. године, коју је тај орган прецртао, па да се у предмету налази и друга идентификација од 8.10. 2014. године која се разликује од претходне и коју првостепени орган није узимао у обзир, то јест није позивао и саслушао сувласнике из земљишно књижних уложака број 54 и 5, чиме је учинио низ повреда ЗОУП-а и Правилника, сходно чему су основани жалбени наводи тужилаца да им првостепени орган прије доношења рјешења није пружио могућност да се изјасне о чињеницама и околностима од значаја за доношење рјешења, па да иако је првостепени орган оставио рок тужиоцу Д. К. за рјешавање права власништва, занемарио је да позове и остале уписане сувласнике у земљишно књижним улошцима, чиме је дошло до повреде члана 77, 79. и члана 81. Закона, те је и дата упута првостепеном органу да уради нову важећу идентификацију предметних непокретности, на основу које ће позвати и саслушати све сувласнике и све супосједнике, те утврдити релевантне чињенице на основу којих ће донијети нову одлуку засновану на закону.

Поступајући у извршењу тог рјешења тужене, Комисија је дана 15.6. и 17.6. а и 23.6.2015. године, извршила поновно излагање на јавни увид предметних непокретности, али без учешћа тужилаца, донијевши рјешење број ... од 1.7.2015. године, којим је у тачки 1. диспозитива утврђен садржај непокретности у ПЛН број ... к.о. К., које се састоје од земљишта и објеката, како је наведено у диспозитиву тог рјешења, на којима је утврђено, на земљишту право заједничке својине у корист С. и Н. (оба од оца С.1.) К. из В., те М.1. (Г.) К., из Х. П. и Републике Српске, а на објектима право заједничке својине у корист тих физичких лица, са констатацијом забиљежбе покретања управног спора за рјешавање спорних имовинских односа на узурпираном земљишту и забиљежбе оптерећења и отуђења непокретности до окончања поступка. У образложењу рјешења је наведен поменути историјат поступка, са констатацијом да је члан Комисије геодетске струке извршио нову идентификацију непокретности тако да предмет поступка представљају парцеле новог премјера број 185 и 186, којима по старом премјеру одговарају: парцела број 179/68 уписана у зк. уложак број ..., парцела дио 179/69 уписана у зк. уложак број ..., те парцеле број 179/138 дио, 179/91 дио, 179/3 дио, 179/4 дио и 179/5, уписане у зк. уложак број ..., па да су странке С. и Н. К. доставили у спис предмета рјешење Комисије за арондацију ВПД-а Х. П. број ... од 10.6.1959. године у којем се наводи да су се кћерке покојног М.2. К. и њихова браћа, М.3., Љ. и С3. К., одrekli својих дијелова у корист брата Г. К., на основу чега је и одлучено као у диспозитиву тог рјешења.

На то рјешење су тужиоци изјавили жалбу, коју је тужена оспореним актом одбацила као недопуштену, констатујући да је поново проведен поступак излагања и извршена нова идентификација непокретности, па је на основу постојеће документације првостепени орган утврдио и позивао сувласнике, а евидентно је да тужиоци нису уписани као сувласници у предметне земљишно књижне улошке и посједовне листове, због чега немају активну страначку легитимацију, те су самим тим без основа њихови жалбени приговори да им је требала бити достављена нова идентификација, а такође у предметним земљишно књижним улошцима није уписан ни Ј.К. чији су они насљедници, сходно чему ни одлука Среског суда у Власеници о насљедству, на коју се они позивају, нема утицај на рјешавање предметне управне ствари, што значи да жалба није изјављена из законом предвиђених разлога, због чега је одбачена као недопуштена. Побијаном пресудом је оспорени акт оснажен, са разлозима већ изнесеним у уводу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна и законита.

Наиме, није спорно да је одредбом члана 87. став 1. Закона прописано да се против рјешења Комисије може изјавити жалба туженој управи, у року од 15 дана од дана пријема рјешења, па да се сходно ставу 2. тог члана, жалбом може побијати рјешење само у погледу утврђених података премјера и катастарског класирања земљишта, а да се на основу става 3. тог члана, у погледу утврђивања права на непокретностима, може у року од 30 дана од дана пријема рјешења покренути спор код надлежног суда. Позивом на те одредбе, тужена је одбацила жалбу тужилаца као недопуштену, сматрајући да побијају утврђена права на предметним непокретностима, а да немају активну страначку легитимацију за то, јер нису уписани као сувласници у земљишној књизи нити у посједовним листовима на предметним непокретностима.

Међутим, из списка предмета, конкретно записника Комисије од 28.3.2014. године о току излагања на јавни увид података о предметним непокретностима евидентираним у ПЛН број ... к.о. К., произилази да је у поступку као странка већ учествовао тужилац Д. К., који је тражио да се упише забиљежба спора на тим непокретностима у погледу њиховог власништва. Такође произилази да су тужиоци изјавили жалбу туженој због „ћутања управе“ односно недоношења рјешења по њиховом захтјеву од 25.7.2014. године за прекид поступка до окончања претходног питања које се односи на захтјев њиховог оца М.К. за понављање поступка окончаног рјешењем број ... од 10.02.1977. године везано за предметне непокретности, која жалба је одбачена као недопуштена закључком Комисије број ... од 14.11.2014. године, који је усвајањем жалбе тужилаца поништен рјешењем тужене број ... од 16.1.2015. године и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање, а са образложењем да се у списима предмета налазе двије различите идентификације непокретности, те да је првостепени орган позивао уписане супосједнике из посједовних листова и уписане сувласнике из земљишно књижних уложака који одговарају једној идентификацији, коју је тај орган прецртао, па да према другој идентификацији која се разликује од претходне и коју првостепени орган није узимао у обзир, није ни позивао и саслушао сувласнике из земљишно књижних уложака број ... и ..., чиме је учинио низ повреда ЗОУП-а и Правилника, сходно чему су, како је то тужена у том рјешењу констатовала, основани жалбени наводи тужилаца да им првостепени орган прије доношења рјешења није пружио могућност да се изјасне о чињеницама и околностима које су од значаја за доношење рјешења.

Према томе, тужиоцима је већ било признато својство странке у поступку излагања предметних непокретности.

Како је у поменутом рјешењу тужене дата упута првостепеном органу да уради нову важећу идентификацију предметних непокретности, на основу које ће позвати и саслушати све сувласнике и све супосједнике, што се односи и на тужиоце, произилази да тужиоцима није омогућено даље учешће у поступку, што они основано истичу у захтјеву, чиме су учињене повреде правила поступка.

Стога, како тужиоцима након извршене нове идентификације непокретности, није омогућено учешће у поступку да би се изјаснили на ту идентификацију, није било основа да се њихова жалба одбаци као недопуштена, јер се жалба управо односила на нову идентификацију која им није достављена, са чим у вези су оправдано истакли да је Комисија била дужна образложити да ли су претходне идентификације правно релевантне или су стављене ван снаге, при томе позивајући се и на поменуту одлуку Среског суда у Власеници о наслједству број 0-536-47 према којем су спорне непокретности, како они наводе, наслиједили од покојног Ј. К., што све је Комисија била дужна да има у виду.

Због тога није било основа да тужена, позивајући се на одредбе члана 87. став 2. Закона и члана 59. став 2. Правилника, којима је прописано да се рјешење Комисије може побијати жалбом само у погледу утврђених података премјера и катастарског класирања земљишта, одбаци жалбу тужилаца као недопуштену, сматрајући да, у смислу става 3. члана 87. Закона, побијају утврђена права на предметним непокретностима, те да и немају активну страначку легитимацију за то јер нису уписани као сувласници у земљишној књизи нити у посједовним листовима на предметним непокретностима, иако им је та активна легитимација већ призната тиме што им је и дато својство странке у поступку, те да они у суштини и побијају извршену идентификацију која им и није достављена.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди су остварени разлози њене незаконитости из одредбе члана 35. став. 2. ЗУС, па се захтјев тужилаца за њено ванредно преиспитивање уважава, побијана пресуда преиначава тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава, на основу одредаба члана 40. став 1. и 2. ЗУС-а, јер су остварени разлози из одредбе члана 10. став 4. истог закона за поништавање оспореног акта.

Одлука о трошковима поступка заснива се на одредбама члана 49. и 49а. став 1. ЗУС-а којима је прописано да је странка која изгуби спор дужна противној странци надокнадити трошкове спора, те члану 397. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13 - у даљем тексту: ЗПП) којим је прописано да ће суд када преиначи одлуку против које је поднијет правни лијек, одлучити о трошковима поступка, а и члану 387. истог закона којим је регулисано ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, трошкови ће се одмјерити по тој тарифи. Висина трошкова, коју је тужена дужна исплатити тужиоцима које је заступао пуномоћник адвокат, одређена је сходно Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 68/05 - у даљем тексту: Тарифа), којом је у Тарифном броју 3. прописано да за састављање поднеска (тужбе) у управном спору у непроцјењивим предметима, висина награде износи 300 бодова, а вриједност бода у смислу члана 14. Тарифе износи 2,00 КМ, што износи 600,00 КМ, те да адвокату

у смислу члана 12. Тарифе припада паушална награда у износу 25% од износа награде одређене Тарифом, за споредне радње у поступку (прикупљање информација, предаја поднесака суду и пошти и сличне радње), која паушална награда износи 150,00 КМ, па тако да трошкови управног спора по основу састава тужбе, које трошкове су тужиоци и потраживали тужбом, износе 750,00 КМ, с тим да овај суд није могао признати трошкове ПДВ-а од 17% по том основу у износу од 127,50 КМ, јер пуномоћник тужилаца није доказао да је обвезник плаћања тог пореза.

Такође, како је Тарифним бројем 3. прописано да за састављање правног лијека у непроцењивим стварима у управном спору, висина награде износи у висини награде из става 1. тог тарифног броја (300 бодова) увећана за 50%, тако да износи 450 бодова, за састав предметног захтјева, према вриједност бода од 2,00 КМ, утврђен је износ од 900,00 КМ, те на име паушалне награде од 25% износ од 225,00 КМ, што укупно по основу састава захтјева износи 1.125,50 КМ, колико су тужиоци тражили у захтјеву у складу са Тарифом, а при чему овај суд исто није могао признати трошкове ПДВ-а пуномоћника од 17% по том основу у износу од 191,25 КМ.

Стога је тужена, обавезана да наведене трошкове управног спора (750,00 КМ) и састављања предметног захтјева (1.125,50 КМ) у укупном износу од 1.875,50 КМ, надокнади тужиоцима у року од 30 дана од пријема ове пресуде, под пријетњом принудног извршења, док је у преосталом дијелу у износу од (127,50 + 191,25) 318,75 КМ тај захтјев тужилаца одбијен као неоснован.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић